Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського"

Факультет прикладної математики Кафедра системного програмування і спеціалізованих комп'ютерних систем

РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНА РОБОТА

з дисципліни "Бази даних та засоби управління"

TEMA: "Створення додатку бази даних, орієнтованого на взаємодію з СУБД PostgreSQL"

Виконав: студент 3 курсу ФПМ групи КВ-21 Гуманіцький Андрій (5 варіант)

Перевірив(-ла):

Оцінка:

Київ – 2024

Meтa: здобуття вмінь програмування прикладних додатків баз даних PostgreSQL.

Завдання:

- 1. Реалізувати функції перегляду, внесення, редагування та вилучення даних у таблицях бази даних, створених у лабораторній роботі №1, засобами консольного інтерфейсу.
- 2. Передбачити автоматичне пакетне генерування «рандомізованих» даних у базі.
- 3. Забезпечити реалізацію пошуку за декількома атрибутами з двох та більше сутностей одночасно: для числових атрибутів у рамках діапазону, для рядкових як шаблон функції LIKE оператора SELECT SQL, для логічного типу значення True/False, для дат у рамках діапазону дат.
- 4. Програмний код виконати згідно шаблону MVC (модель-поданняконтролер).

Посилання в телеграмі: https://t.me/axepent

Посилання на репозиторій: https://github.com/Axepent/BD

Опис предметної області

Обрана предметна область - система обліку екзаменаційних балів студентів. Система має дозволити викладачам та студентам слідкувати за загальною успішністю студентів. Це допомагає формувати звіти про результати навчання та забезпечувати прозорість процесу оцінювання.

Опис сутностей:

- 1. Студент (Student)
 - `student_id` (первинний ключ)
 - `first_name` (ім'я)
 - `last_name` (прізвище)
 - `com_method` (спосіб комунікації)

Призначення: збереження даних про студентів

- 2. Викладач (Teacher)
 - `teacher id` (первинний ключ)
 - `first_name` (iм'я)

- `last name` (прізвище)
- `com method ` (спосіб комунікації)

Призначення: збереження даних про викладачів

3. Іспит (Ехат)

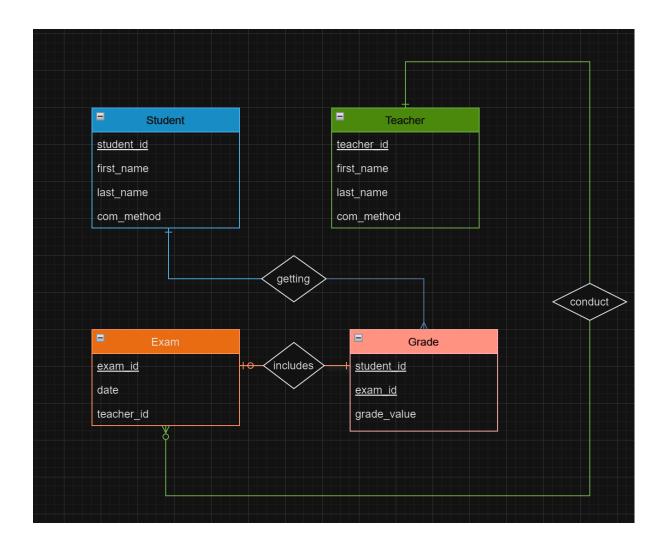
- `exam_id` (первинний ключ)
- `teacher id` (посилання на вчителя)
- `date` (дата проведення іспиту)

Призначення: збереження даних про іспити

4. Оцінка (Grade)

- `student_id` (посилання на студента)
- 'exam id' (посилання на іспит)
- `grade_value` (оцінка студента, числове значення)

Призначення: збереження оцінок студентів за конкретні іспити

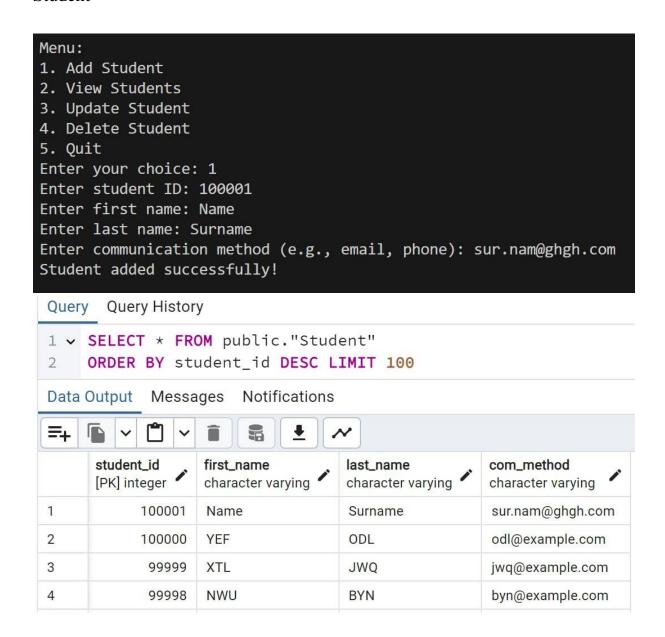
Хід роботи

1. Програмна взаємодія з базою даних

Menu: 1. Add Student 2. View Students 3. Update Student 4. Delete Student 5. Add Teacher 6. View Teachers 7. Update Teacher 8. Delete Teacher 9. Add Exam 10. View Exams 11. Update Exam 12. Delete Exam 13. Add Grade 14. View Grades 15. Update Grade 16. Delete Grade 17. Quit Enter your choice:

Оновлене консольне меню

1. "Add Student" – додати нового студента, після вибору цієї опції проходить повне заповнення усіх атрибутів необхідний в таблиці Student

Додавання нового студента до бази даних та перевірка дії в pgAdmin4

2. "View Students" – перегляд усіх студентів, що уже ϵ в базі даних

```
ID: 99989, First Name: IYD, Last Name: HFY, Communication Method: hfy@example.com
ID: 99990, First Name: GFU, Last Name: MCI, Communication Method: mci@example.com
ID: 99991, First Name: YLW, Last Name: KMT, Communication Method: kmt@example.com ID: 99992, First Name: WFY, Last Name: WRU, Communication Method: wru@example.com
ID: 99993, First Name: QFW, Last Name: LMS, Communication Method: lms@example.com
ID: 99994, First Name: HSP, Last Name: KIG, Communication Method: kig@example.com
ID: 99995, First Name: PHA, Last Name: UVC, Communication Method: uvc@example.com
ID: 99996, First Name: FVF, Last Name: LNA, Communication Method: lna@example.com
ID: 99997, First Name: CTL, Last Name: UHN, Communication Method: uhn@example.com
ID: 99998, First Name: NWU, Last Name: BYN, Communication Method: byn@example.com
ID: 99999, First Name: XTL, Last Name: JWQ, Communication Method: jwq@example.com
ID: 100000, First Name: YEF, Last Name: ODL, Communication Method: odl@example.com
ID: 100001, First Name: Name, Last Name: Surname, Communication Method: namsur@gmail.com
1. Add Student
2. View Students
3. Update Student
4. Delete Student
5. Quit
Enter your choice:
```

Через заздалегідь згенеровані дані неможливо показати усе через консоль, проте на скріншоті видні коректні дані, що збігаються з тим що можна побачити в pdAdmin4

3. "Update Student" – зміна уже існуючих даних студента, після вибору цієї опції з'являється запит який саме атрибут користувач хоче змінити

```
Menu:

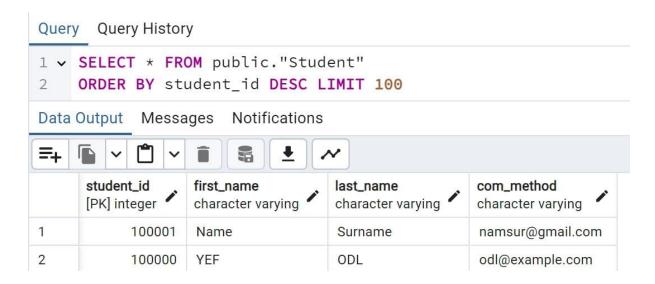
1. Add Student

2. View Students

3. Update Student

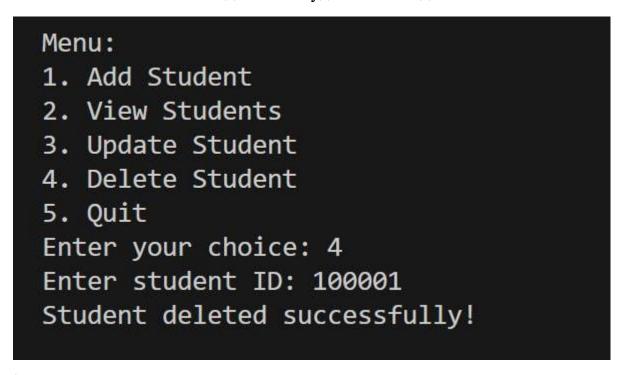
4. Delete Student

5. Quit
Enter your choice: 3
Enter student ID: 100001
Enter column to update (first_name, last_name, com_method): com_method
Enter new value: namsur@gmail.com
Student updated successfully!
```


Зміна інформації про студента та перевірка в pgAdmin4

4. "Delete Student" – видалення студента з бази даних

Quer	y Query Histor	у			
1 v 2		OM public."Stud udent_id DESC L			
Data	Output Messa	iges Notifications			
=+	□ ∨ □ ∨		~		
	student_id [PK] integer	first_name character varying	last_name character varying	com_method character varying	
1	100000	YEF	ODL	odl@example.com	
2	99999	XTL	JWQ	jwq@example.com	
3	99998	NWU	BYN	byn@example.com	
4	99997	CTL	UHN	uhn@example.com	
5	99996	FVF	LNA	Ina@example.com	
6	99995	РНА	UVC	uvc@example.com	

Видалення студента з бази даних та перевірка в pgAdmin4

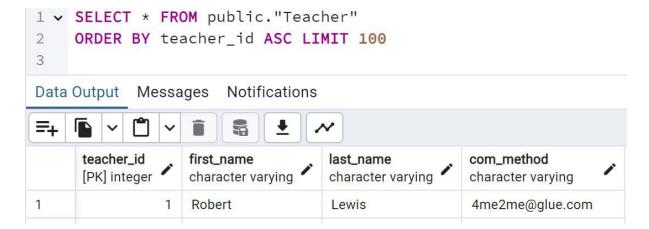
Це були приклади до ще не повного коду і відповідно не було доступу до повної бази даних

Подальші дії виконуються ті самі функції, але вже для відповідних таблиць

В pgAdmin4 були перевизначені дії при видалені та оновлені даних для коректної обробки в деяких ситуаціях

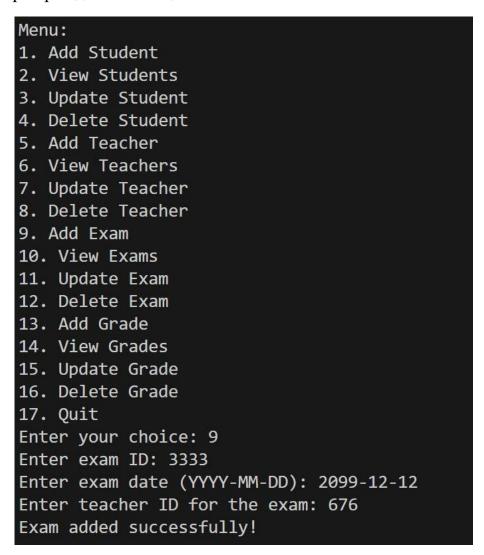
5. Перевірка дій з таблицею "Teacher"

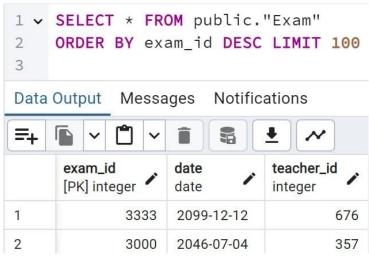
```
Menu:
1. Add Student
2. View Students
3. Update Student
4. Delete Student
5. Add Teacher
6. View Teachers
7. Update Teacher
8. Delete Teacher
9. Add Exam
10. View Exams
11. Update Exam
12. Delete Exam
13. Add Grade
14. View Grades
15. Update Grade
16. Delete Grade
17. Quit
Enter your choice: 7
Enter teacher ID: 1
Enter column to update (first_name, last_name, com_method): com_method
Enter new value: 4me2me@glue.com
Teacher updated successfully!
```


Оновлення даних вчителя та перевірка в pdAdmin4

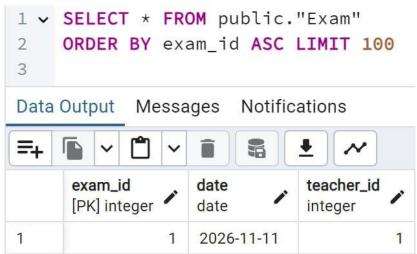
6. Перевірка дій з таблицею "Ехат"

Додавання нового екзамену та перевірка дії в pdAdmin4

```
Menu:
1. Add Student
2. View Students
Update Student
4. Delete Student
5. Add Teacher
6. View Teachers
7. Update Teacher
8. Delete Teacher
9. Add Exam
10. View Exams
11. Update Exam
12. Delete Exam
13. Add Grade
14. View Grades
15. Update Grade
16. Delete Grade
17. Quit
Enter your choice: 11
Enter exam ID: 1
Enter column to update (date, teacher_id): date
Enter new value: 2026-11-11
Exam updated successfully!
```


Оновлення даних про екзамен та перевірка в pdAdmin4

7. Комплексна перевірка дій з таблицею "Grade"

	student_id [PK] integer	exam_id [PK] integer	grade_value integer
1	1	477	67
2	1	1404	44
3	1	2070	74

Перевірка даних до видалення одного з екзаменів

Menu: Add Student 2. View Students 3. Update Student 4. Delete Student 5. Add Teacher 6. View Teachers 7. Update Teacher 8. Delete Teacher 9. Add Exam 10. View Exams 11. Update Exam 12. Delete Exam 13. Add Grade 14. View Grades 15. Update Grade 16. Delete Grade 17. Quit Enter your choice: 16 Enter student ID: 1 Enter exam ID: 1404 Grade deleted successfully!

Видалення одного з результатів екзамену, з таблички з двома первинними ключами

	student_id [PK] integer	exam_id [PK] integer	grade_value integer
1	1	477	67
2	1	2070	74

Перевірка видалення екзамену в pgAdmin4

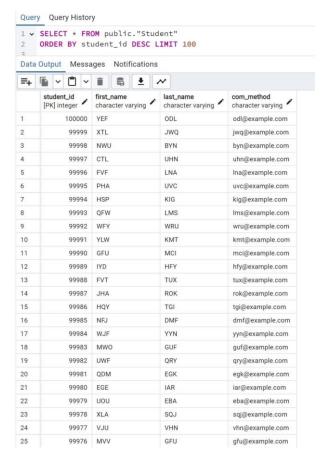
Menu: Add Student 2. View Students 3. Update Student 4. Delete Student 5. Add Teacher 6. View Teachers 7. Update Teacher 8. Delete Teacher 9. Add Exam 10. View Exams 11. Update Exam 12. Delete Exam 13. Add Grade 14. View Grades 15. Update Grade 16. Delete Grade 17. Quit Enter your choice: 13 Enter student ID: 1 Enter exam ID: 1000 Enter grade value: 99 Grade added successfully!

	student_id [PK] integer	exam_id [PK] integer	grade_value integer
1	1	477	67
2	1	1000	99
3	1	2070	74

Додавання нового екзамену до бази даних та відповідна перевірка

2. Генерація даних до відповідних таблиць у базі даних

```
Query Query History
 1 v INSERT INTO public."Student" (student_id, first_name, last_name, com_method)
 3
        student id,
 4
         first_name,
 5
         last name.
        lower(last_name) || '@example.com' AS com_method
   FROM (
 7
 8
       SELECT
 9
             generate_series(10001, 100000) AS student_id,
            chr(trunc(65 + random() * 25)::int) ||
            chr(trunc(65 + random() * 25)::int) ||
11
            chr(trunc(65 + random() * 25)::int) AS first_name,
            chr(trunc(65 + random() * 25)::int) ||
13
            chr(trunc(65 + random() * 25)::int) ||
15
             chr(trunc(65 + random() * 25)::int) AS last_name
16
    ) AS generated_data;
17
```


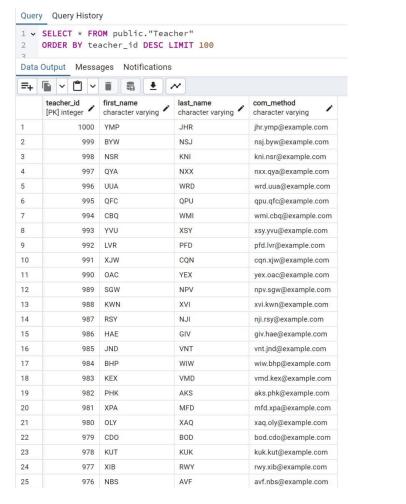
Останні елементи таблиці "Student", що були згенеровано

^{&#}x27;student_id' - послідовність чисел

^{&#}x27;first_name' та 'last_name' – 3 випадкові букви сконкантиновані до одного рядку

^{&#}x27;com_method' – згенеровано за правилом "last_name" + "@example.com"

```
Query Query History
 1 v INSERT INTO public."Teacher" (teacher_id, first_name, last_name, com_method)
 3
         teacher_id,
 4
         first_name,
 5
         last_name,
 6
         lower(last_name || '.' || first_name) || '@example.com' AS com_method
 7
 8
         SELECT
             generate_series(2, 1000) AS teacher_id,
9
             chr(trunc(65 + random() * 25)::int) ||
10
             chr(trunc(65 + random() * 25)::int) ||
11
             chr(trunc(65 + random() * 25)::int) AS first_name,
13
             chr(trunc(65 + random() * 25)::int) ||
14
             chr(trunc(65 + random() * 25)::int) ||
             chr(trunc(65 + random() * 25)::int) AS last_name
15
    ) AS generated_data;
17
```


Останні елементи таблиці "Teacher", що були згенеровано відмінність від таблиці "Student" в формі запису 'com_method' при генерації ("last_name" + "." + "first_name" + "@example.com")

Останні елементи таблиці "Ехат", що були згенеровано

'exam_id' - послідовність чисел

'date' – дата в діапазоні 10 років починаючи з 2040-01-01

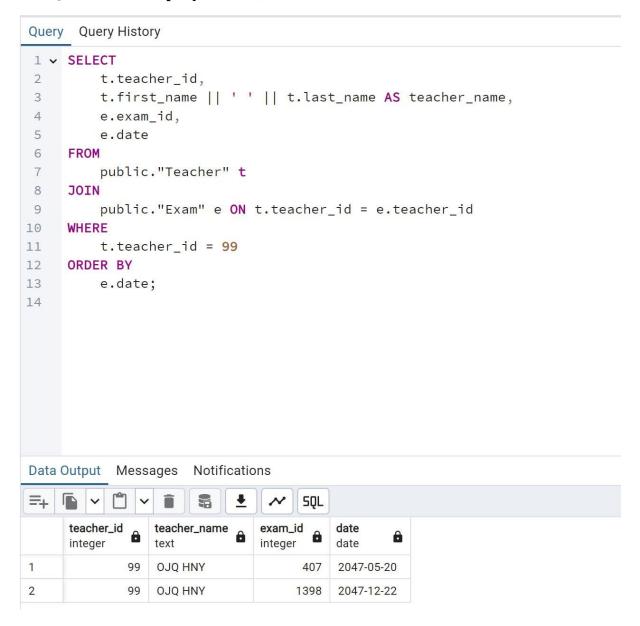
'teacher_id' – випадкова вибірка з існуючих 1000 вчителів

```
Query Query History
 1 v INSERT INTO public."Grade" (student_id, exam_id, grade_value)
 3
        student_id,
 4
         exam_id,
         (trunc(random() * 61 + 40))::int AS grade_value
 6
    FROM (
 7
        SELECT
8
             student_id,
9
            DISTINCT ON (exam_id) (trunc(random() * 3000 + 1))::int AS exam_id
       FROM generate_series(1, 100000) AS student_id,
10
11
             generate_series(1, 3) AS exam_count
12
    ) AS unique_exams
ORDER BY student_id, exam_id;
             Query Query History
```

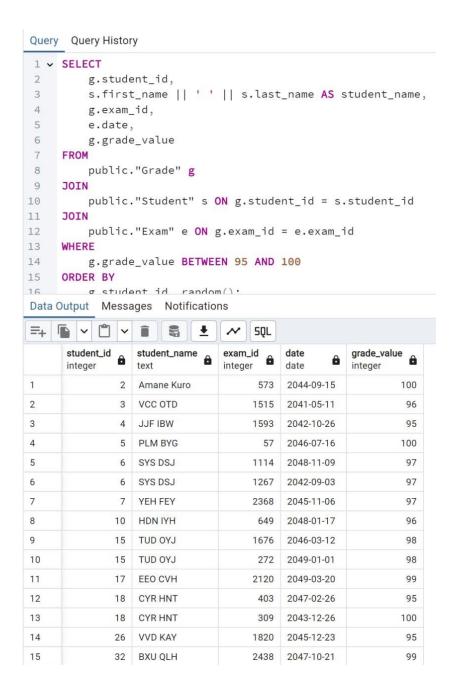
	Outp	Jut	_	330	iges	14		oat	ions		
=+		~		~		KKA	ā	•	~		
	stu [PK	dent	_id eger	,	exar [PK]	n_id inte	ger	,	grade_ intege		i
1			1000	00			29	88			44
2	100000 1573		100000				50				
3	100000 761		100000				72				
4	99999 2998		99999				87				
5	99999 1944				83						
6	99999 1713		99999				57				
7	99998 2839			99998					61		
8	99998 891 99998 5				86						
9					50						
10		99997		7 1938				91			
11			999	97			15	50			97
12			999	97			14	62			80
13			999	96			22	42			84
14		99996 2242 99996 1616		99996				67			
15	99996 574		99996 574			93					
16			999	95			19	89			89
17	99995				18	49			99		
18	99995		95				8			76	
19	99994		94			26	15			97	
20		99994				22	77			40	
21			999	94		1848 52					
22			999	93			29	33	44		
23			999	93			18	06	83		
24			999	93			10	94			75
25			999	92			22	59			80

Останні елементи таблиці "Grade", що були згенеровано 'student_id' – випадкова вибірка з існуючих 100000 учнів 'exam_id' – випадкова вибірка з існуючих 3000 екзаменів 'grade_value' – випадкова оцінка від 40 до 100 Для кожного студента генерується 3 екзамени

3. SQL запити та результати, які вони виводять

Інформація, що вводиться з клавіатури - 'teacher_id' Вивід 'first_name' та 'last_name' обраного вчителя в одну клітинку Вивід 'exam_id', що проводить цей вчитель, та дата їх проведення

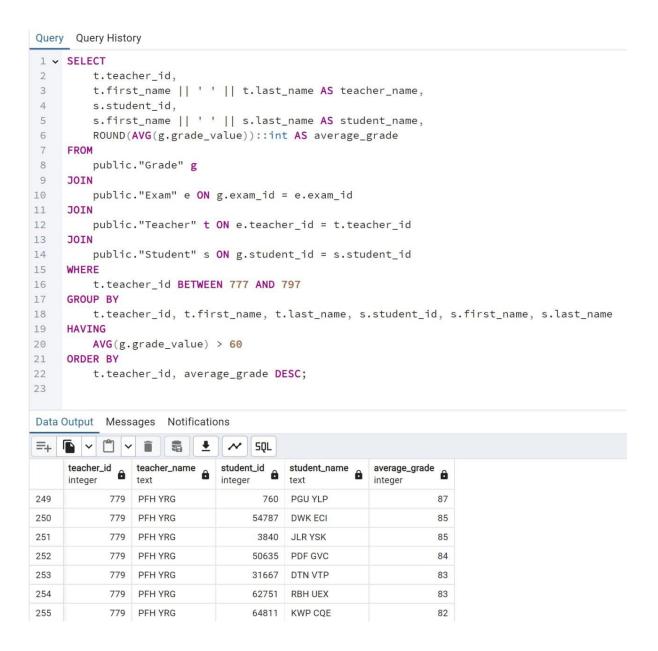

Інформація, що вводиться з клавіатури - діапазон оцінок про який потрібно дізнатися

Вивід 'first_name' та 'last_name' студента, що отримав оцінку з вибраного діапазону, в одну клітинку

Вивід 'exam_id' та 'date' для конкретного розуміння коли і за що конкретно була отримана оцінка

Вивід 'grade_value' для перевірки конкретної оцінки з діапазону

Інформація, що вводиться з клавіатури - діапазон вчителів та оцінка яка буде еталоном для порівняння

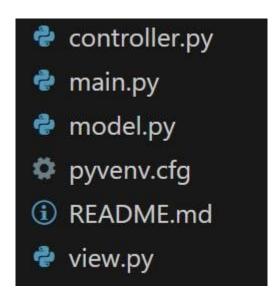
Вивід 'first_name' та 'last_name' вчителя, якщо в нього він взагалі проводив екзамени, в одну клітинку (а також відповідний 'teacher_id')

Вивід 'first_name' та 'last_name' студента, який набрав бал вищий за еталон на екзамені у відповідного вчителя, в одну клітинку (а також відповідний 'student_id')

Вивід оцінки 'average_grade', що перевищує еталон та була отримана за екзамен

4. Опис модулів програми

- 1. Модель (Model) це клас, що відображає логіку роботи з даними, обробляє всі операції з даними, такі як додавання, оновлення, вилучення
- 2. Представлення (View) це клас, через який користувач взаємодіє з програмою. У даному випадку, консольний інтерфейс, який відображає дані для користувача та зчитує їх з екрану
- 3. Контролер (Controller) це клас, який відповідає за зв'язок між користувачем і системою. Він приймає введені користувачем дані та обробляє їх. В залежності від результатів, викликає відповідні дії з Model або View

main.py - виклик контролера та передача йому управління

model.py - відповідає за управління підключенням до бази даних і виконанням низькорівневих запитів до неї

controller.py - інтерфейс взаємодії з користувачем, включаючи обробку запитів користувача, виконання пошуку, а також інші дії, необхідні для взаємодії з моделлю та представленням

view.py - відображає результати виконання різних дій користувача на екрані консолі